

ВІДПОВІДНІСТЬ АВТЕНТИЧНОГО АНГЛОМОВНОГО ПІДРУЧНИКА «АРХІТЕКТУРА» СУЧАСНИМ ПЕДАГОГІЧНИМ ВИМОГАМ

CONFORMITY OF AUTHENTIC ENGLISH-SPEAKING TEXTBOOK “ARCHITECTURE” TO CONTEMPORARY PEDAGOGICAL REQUIREMENTS

Мета: аналіз відповідності автентичного англomовного підручника «Архітектура» видавництва «Експрес Паблішінг» сучасним педагогічним вимогам у вищій школі. Увага приділяється відповідності змісту навчальної книги її меті, доцільності використання вищезазначеного підручника на практичних заняттях з англійської мови у вищих навчальних закладах. *Методи:* за допомогою загальнонаукових методів дослідження (анкетування, метод рейтингу) автор робить наголос на методичному аспекті навчальної книги. Автор досліджує послідовність лексичного й граматичного матеріалу, логічність вправ й завдань. Розглядаючи п'ятнадцять вимог сучасної української педагогіки до іномовних підручників для вищої школи, автор акцентує увагу на важливості використання вищезазначеного підручника в цілому. Беручи до уваги матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми, автор на чисельних прикладах доводить валідність підручника. Вона проявляється у формулюванні задач з вирішення проблемних ситуацій у професійній та/або академічній діяльності, використанні сучасних інформаційних технологій при проектуванні, будівництві та експлуатації об'єктів професійної діяльності. Основними факторами є здатність спілкуватися іноземною (англійською) мовою, мати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, вчитися й оволодівати сучасними знаннями, застосовувати у професійній діяльності досягнення науки, інноваційні та комп'ютерні технології, сучасні машини, обладнання, матеріали і конструкції, здійснювати інженерні вишукування, розрахунки та проектування об'єктів професійної діяльності, впроваджувати інноваційні технології, сучасні машини та обладнання при будівництві, експлуатації та реконструкції об'єктів професійної діяльності, розраховувати техніко-економічні показники запроєктованих і функціонуючих об'єктів професійної діяльності.

Результати: стаття підкреслює важливість функцій підручника, можливість його використання для викладачів англійської мови й для здобувачів вищої освіти.

Висновки: вищезгадана стаття фокусується на відповідності книги програмним загальним і фаховим компетентностям й програмним результатам навчання у вищій школі.

Ключові слова: автентичний англomовний підручник, викладач, здобувач вищої

освіти, вищій навчальний заклад, програмні загальні й фахові компетентності, програмні результати навчання.

Aim: analyze of conformity of authentic English-speaking textbook “Architecture” of publishing house “Express Publishing” to contemporary pedagogical demands at higher school. Attention is paid to conformity of content of teaching book to its aim, purposefulness of usage of the mentioned textbook at practical sessions of English language at higher educational institutions.

Methods: the author emphasizes methodical aspect of teaching book with the help of general scientific methods of research (questionnaire, rating method). The author researches succession of lexical and grammar material, consistency of tasks and exercises. Observing fifteen demands of contemporary Ukrainian pedagogy to foreign speaking textbooks for higher school, the author accented attention to the importance of usage of the mentioned textbook as a whole. Taking into consideration the matrix of ensuring of program learning outcomes to proper components of educational and professional program, using numerous examples, the author proves the validity of the textbook. It manifests itself in the formulation of tasks for solving problem situations in professional and/or academic activities, the use of modern information technologies in the design, construction and operation of objects of professional activity. The main factors are the ability to communicate in a foreign (English) language, have skills in using information and communication technologies, learn and master modern knowledge, apply scientific achievements, innovative and computer technologies, modern machines, equipment, materials and structures in professional activities, carry out engineering surveys, calculations and design of objects of professional activity, introduce innovative technologies, modern machines and equipment in the construction, operation and reconstruction of objects of professional activity, calculate the technical and economic indicators of designed and functioning objects of professional activity.

Results: the article underlines importance of functions of textbook, opportunity of its usage for lecturers of English language and searchers of higher education.

Conclusions: the mentioned article is focused on conformity of a book to program general and professional competencies and program results of teaching at higher school.

Key words: authentic English textbook, lecturer, searcher of higher education, program general and professional competencies, program results of teaching.

УДК 811.111 (075.8)
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/59.32>

Несін Ю.М.,
канд. пед. наук,
доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов Херсонського державного аграрно-економічного університету

Постановка проблеми. Кожен справжній підручник, як навчальна книга, повинен містити основи наукових знань з певної навчальної дисципліни відповідно до мети навчання, визначеної програмою й вимогами дидактики. На нашу переконливу думку, аналіз автентичних англomовних

підручників дуже корисний, бо він є мотивуючим фактором для викладачів, які працюють зі здобувачами вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасна українська педагогіка має здобутки теоретичного й практичного характеру. Висвітленню

автентичних англомовних і вітчизняних підручників присвятили роботи низка науковців України, серед яких ми можемо зазначити таких авторів як Н. В. Андрійчук, Т. В. Гора, В. А. Дмитренко, О. Ю. Кузнецова, А. М. Самойленко, І. А. Ткаля, С. О. Царьова, Л. О. Чулкова та ін.

Подібну проблему вирішують англомовні науковці Х. Аллен, У. Кеппел, С. Макуїн, М. Рейллі, Р. Річі, С. Сієбай, А. Сілвер, П. Холл. Вищезазначені автори й авторки США, Великої Британії, Канади, Австралії та інших англомовних країн небезпідставно пишуться здобутками, водночас критикуючи застарілі підходи до написання підручників.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. Через те, що огляд автентичних англомовних підручників не дуже розповсюджений на шпальтах наукової літератури, ми спробуємо висвітлити це шляхом аналізу відповідності навчальної книги сучасним педагогічним вимогам.

Мета статті. Виходячи з вищезазначеного, мета нашої статті – здійснення всебічного аналізу автентичного англомовного підручника «Архітектура» видавництва «Експрес Паблішінг» як ефективного засобу комунікації, що відповідає сьогоденним викликам.

Виклад основного матеріалу. Автентичний англомовний підручник «Архітектура» видавництва «Експрес Паблішінг» з'явився в результаті креативного співробітництва англомовних освітян. Підручник є продовженням серії «Сходи до кар'єри». Авторів навчальної книги Дж. Дулі, В. Еванс і Д. Кук вперше надрукували її у 2013 році. Навчальна книга декілька разів перевидавалася (востаннє у 2023 році) й розрахована на здобувачів вищої освіти – майбутніх архітекторів і будівельників, вона має теоретичне та практичне спрямування. Вищезазначений підручник рекомендовано Міністерством освіти і науки України, він йде в контексті з загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання, оскільки його кінцева мета – оволодіння англійською мовою, враховуючи діяльнісно-орієнтований підхід [3]. Навчальна книга складається з трьох книг, кожна з них містить зміст, п'ятнадцять розділів зі словником наприкінці.

Зміст «Архітектури» повністю відповідає нормативним положенням, враховує вікові особливості й попередню підготовку здобувачів вищої освіти. Загальна характеристика викладу навчального матеріалу тексти та вправи свідчать про науковий підхід до написання підручника. Головний плюс його авторів – у високій інформаційній насиченості, в спрямованості навчального матеріалу на формування науково-теоретичного мислення, мотивації навчання, розширення світоглядних позицій. Виклад матеріалу простий, логічний, доречний, скоординований та збалансований. Заслуговує

на нашу прискіпливу увагу і окрему подяку оптимальність розподілу матеріалу відповідно нормам навчального часу та розмаїття корисної інформації, яка знадобиться майбутнім архітекторам та будівельникам. Великим бонусом є відповідність книги методичним принципам наступності, циклічності, логічної послідовності; підручник органічно поєднується з іншими виданнями, доповнює та розширює їх. Якість та доцільність ілюстративного матеріалу (таблиці, малюнки, фотознімки, колажі, графіки) допомагають легше засвоїти навчальний матеріал тим, хто навчається за цим підручником; адже за допомогою візуалізації краще засвоюється навчальний матеріал.

Ми погоджуємося з низкою вітчизняних дослідників-науковців, а саме з Н. П. Волковою, І. М. Дичківською, М. М. Фіцулою, які стверджують, що справжній підручник є джерелом знань, що відповідає меті навчання, визначеною програмою і вимогами дидактики і готовність педагога до інноваційної професійної діяльності простежується саме засобом користування цим підручником [1], [2], [4]. Навчальна книга «Архітектура» повністю відповідає найвибагливішим вимогам сучасної педагогіки.

Розглянемо вимоги сучасної української педагогіки до іншомовних підручників для вищої школи. Їх існує щонайменше п'ятнадцять:

- відповідність вимогам навчальної програми;
- чіткість структурування навчального матеріалу у змісті;
- технічні засоби полегшення користування підручником;
- наукова коректність змісту, повнота розкриття основних положень, використання сучасної загальноприйнятої наукової термінології;
- практична спрямованість навчального матеріалу, зв'язок його з життям;
- можливості підручника для забезпечення диференційованого підходу до навчання;
- відповідність змістового наповнення віковим особливостям здобувачів вищої освіти;
- мова викладу навчального матеріалу підручника;
- іншомовне (англомовне) наповнення змісту підручника;
- мотивація навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, розвиток інтересу до навчального предмета засобами, запропонованими в підручнику;
- дидактична доцільність системи завдань, поданих у підручнику;
- можливості підручника для здійснення здобувачами вищої освіти самостійної навчальної діяльності;
- логіка розміщення та використання ілюстративного матеріалу як самостійного або додаткового джерела інформації;

- компактність підручника;
- ергономічні показники підручника.

Яку б вимогу ми не обрали, кожна з них відзеркалюється, знаходить своє підтвердження на шпальтах автентичного англomовного підручника «Архітектура». Особисто ми відзначаємо й той факт, що на третьому році використання вищезазначеної навчальної книги її автори – В. Еванс, Дж. Дулі й Дж. Кук отримали нагороду – топазовий медальйон за відмінні результати (показники) в архітектурній освіті (2015 рік). Абревіатуру нагороди (AIA) можна побачити на титульній сторінці книги. Ця поважна міжнародна премія є свідомством того, що англomовні автори рухаються у правильному напрямку, їхні зусилля оцінені належним чином [5].

Підручник лондонського видавництва «Експрес Паблішінг» вписується в сучасні вимоги української вищої школи. Ми пропонуємо розглянути таблицю для майбутніх архітекторів і будівельників, де зробимо відповідні пояснення: абревіатура ПЗК означає програмні загальні компетентності, ПФК – програмні фахові компетентності, ПРН – програмні результати навчання, номери взяті з матриці забезпечення програмних результатів навчання

(ПРН) відповідними компонентами освітньо- професійної програми.

Будь-яка програмна загальна або програмна фахова компетентність, а також програмні результати навчання (можливо, тільки за винятком ПЗК 01) знаходять своє відображення в навчальній книзі. Приклади: ПЗК 05: здатність спілкуватися іноземною мовою – вправа 1, сторінка 4. ПФК 09: здатність здійснювати інженерні вишукування, розрахунки та проектування об'єктів професійної діяльності – вправа 9, сторінка 5. ПРН 01: формулювати задачі з вирішення проблемних ситуацій у професійній та/або академічній діяльності – вправа 2, сторінка 8. Всі ці приклади взято з першої книги підручника [6].

Провівши анкетування серед ста викладачів іноземної (англійської) мови в місті Херсоні, шістьдесят чотири освітянина обрали саме вищезазначений підручник, що свідчить про високий рейтинг англійського видавництва «Експрес Паблішінг», хоча достойну конкуренцію йому складають видавництва «Оксфорд Юніверсіті Пресс» і «Кембрідж Юніверсіті Пресс».

Висновки. Підводячи підсумки, зазначимо, що результати проведеного нами дослідження

Таблиця 1

Відповідність ПЗК і ПРН

Програмні загальні і фахові компетентності	Програмні результати навчання
ПЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини й громадянина України.	ПРН 01. Формулювати задачі з вирішення проблемних ситуацій у професійній та/або академічній діяльності.
ПЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПРН 10. Використовувати сучасні інформаційні технології при проектуванні, будівництві та експлуатації об'єктів професійної діяльності.
ПЗК 05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	
ПЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	
ПЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
ПФК 02. Здатність застосовувати у професійній діяльності досягнення науки, інноваційні та комп'ютерні технології, сучасні машини, обладнання, матеріали і конструкції.	
ПФК 09. Здатність здійснювати інженерні вишукування, розрахунки та проектування об'єктів професійної діяльності.	
ПФК 13. Здатність впроваджувати інноваційні технології, сучасні машини та обладнання при будівництві, експлуатації та реконструкції об'єктів професійної діяльності.	
ПФК 19. Здатність розраховувати техніко-економічні показники запроєктованих і функціонуючих об'єктів професійної діяльності.	

дозволяють впевнено говорити про вагому роль автентичного англомовного підручника «Архітектура» як засобу навчання. У сучасному освітньому процесі він спонукає викладача на творчу діяльність і не є тільки механічним засобом передачі інформації. Сучасний підручник при правильному використанні сприяє формуванню знань, вмінь, навичок молоді, загальному розвитку особистості.

Наші подальші дослідження ми вбачаємо в пошуку й аналізі інших сучасних автентичних англомовних підручників, посібників, граматичних довідників, які створені для здобувачів вищої освіти, що вивчають англійську мову. Не будемо ми також цуратись і навчальних книг, які добре зарекомендували себе протягом багатьох років.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. 3-тє вид., стер. Київ : Академвидав, 2009. 616 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт 2003. 273 с.
4. Фіцула М. М. Педагогіка: Вид. 2-ге, випр., доп. Київ : Академвидав, 2007. 560 с.
5. Eisenman P. English for architects / P. Eisenman. Textbook. Oxford University Press, 2020. 30 p.
6. Evans V. Architecture / V. Evans, J. Dooley, D. Cook. Textbook. Career Paths. Express Publishing, 2022. 121 p.